

Հայկական գիտահետազոտական հանգույց Armenian Research & Academic Repository

Սույն աշխատանքն արտոնագրված է «Ստեղծագործական համայնքներ
ոչ առևտրային իրավասություն 3.0» արտոնագրով

**This work is licensed under a Creative Commons Attribution-NonComercial
3.0 Unported (CC BY-NC 3.0) license.**

Դու կարող ես.

պատճենել և տարածել նյութը ցանկացած ձևաչափով կամ կրիչով
ձևափոխել կամ օգտագործել առկա նյութը ստեղծելու համար նորը

You are free to:

Share — copy and redistribute the material in any medium or format

Adapt — remix, transform, and build upon the material

N° 54

ՍՕՖԻՆԻՆ ՎԱԶԵԼ

ՄԻԹԵԼԵՐՁ

ՄՌ. Հ. Պ. ԿԻՊՈՐԸ

ՄԻԹԵԼԵՐՁԻՄ

ՊԱՏ ՅԱԿՈԲ Վ. ՆԱԶԱՐԵԱՆ

ՏԵՐԻՍՏՐ. Ա. ՏԵՐ

Օ. ԱՐՑՈՒՄՅԱՆ ՄԱԹՎԱ. Ա. ԽԵ

1914

2 104

ՍՕՖԻՆԻՆ ՎԱԶԵ

ՄԻՒԵԼԵՐԻՑ

ՄՐ. Հ. Պ. ԿԻՊՈՅԸ

ՄԻՒԹԵՐՁԻՄ

ՊԱՏ. ՅԱԿՈԲ Վ. ՆԱԶԱՐԵԱՆ

ՏԵՐԻՍԱՌԱՏԵՐ

Օ. ԱՐՁՈՒՄՍԱՆ ՄԱԹԴԱՌԱՄԸԸ

Hausse

— 1 —

Քրիստով ատելիքրէ բհացիր երմեք ներ պիր Քրիս-
թիանուն վազիթեսի օլուողու մոռհազգագ Տըր: Պետակը՝
նեմ պիր իմքիյազ նեմ տէ պիր ֆարզ Տըր: Միւմինչեր վէ
Քիշիազարշմրդ պու խուսուս ինևալ երմեք բհարիւակ-
սինք պուղունույօրշար: Սօֆի կիսի պիր գատըն պիշէ
Քրիստո իշիւն պու Տերհանք ֆա՛խտէլի պիր վասիքա օլա-
պիշիր իսէ եւս զիյատէ իսրիտաս վէ գուվիլք մաշիք օրան
Փէրս եւս ֆիշիազար նէ գատար զիյատէ միւսա՛իս վասիքա
օրապիշիլէր: Տուա էտերիզ իի պու ֆիշիլ րէսալէ փիք
չօգ միւմինչերին պիշարէր խուսուրնիսա ուշանեազարշմնա
խըզմէր երսին:

Յուլիս 14, 1914

Այսթաց

С. Ч. 9.

39403-67

ՍՕՓԻՆԻՆ ՎԱԶԸ

Ե Ա. Խ Օ Տ

ՄԻԼՄԷՅԷ ՎԵ ՎԱԶ ԷԲՄԷՅԷ ԶԱՂԸՐՄԸՇ

Սօփի փէք թուհաֆ կէօսթէրիշլի պիրիսի իտի:
Ուզուն պօյլու, ինձէ, եանագ քէմիքէրի տըշարը չըգ-
մըշ, վէ ուֆագ թուհաֆ կէօզլէրի վար իտի: Պաշը իւ-
զէրինտէ փէք պէօյիւք պիր շափգա օլուպ՝ իւսթիւ իսէ
փարլագ գըրմըզը չիչէքլէր իլէ տոլտուրըմըշ իտի: Այագ-
լարընտա գապա չիզմէլէր վէ օմուզընտա իսէ էսքի զէ-
մանտա գըրյմէթլի օլմուշ օլան սիյան իփէքլի պիր ֆէ-
րանէսի վար իտի: Էլինտէ էսկի մօտա պիր գատըն չէմ-
սիյէսի օլուպ՝ պիր այթօր խըտմէթինտէն հէնուզ չըգ-
մըշ պիրիսի իտի սանրըսըն:

Եագլաշտըլըմտա՝ մէրգումէ թէպէսսիւմէ Ալմանլա-
րա ա"իտ գուվվէթլի շէշտէր իլէ պանա սէօյլէմէյէ պաշ-
լարըլընտա պիւթին սիմասը հարէքէթ էտիյօր իտի:

«Են պիրատէր, նիհայէթ պուրայա եէթիշտիմ: Կէ-
ճէլէրտէ օլան պէշարէթ իշին հագգընտա սէօյլէտիյինի
իշիթտիմ վէ փէտէրէ տէտիմ քի «կիտիպ կէօրմէք իս-
թէրիմ».

«Պու կիւն Փէտէր պանա, «Սօփի՝ տիւն էլի սէնթ
դաղանտըն, անը ալըպ կէօթիւր օլ իշէ վէր վէ պիրա-
տէրէ վազ էլլէ» տէտի: Լաքին, «Փէտէր, վազըմ եօգ»
տէտիյիմտէ, Փէտէր պանա, «կիթ սէն անլէրին արապա

քիրասընը վէր վէ պէն եօլտա սանա պիր վազ վէրիրիմ»
տէտի: «Պէոյէծէ պուրայա կէլտիմ, իշթէ ոլ փարա:

Մէրգումէ հագգընտա նէ տիւշիւնէծէյիմի պիլմէ-
տիմ: իւչ միլ պիր մէսափէտէն կէլփա պիր կիւնին պիւ-
թիւն դազանձնը պիզիմ իշէ վէրիյօր իտի: Եափուղը
կիպի տէ վազ էտէնէք իտի իսէ քէնտիսինի չօգ սէվէ-
ճէյիմի հիսս էտէրէք անը իշէրի տա'վէթ էլլէտիմ:

Մէրգումէ սիմասը իւլէրինտէ տէվամի պուռունան
վէ պու տէֆա տէրունի սէլամէթին աքսը հալինտէ նիւ-
մայան օլան պիր թէպէսսիւմէ՝ «էվլվէթ», պէն սիլմէյէ
վէ վազ էթմէյէ տավէթ օլունտըմ. պէն տօղուշտան
պիր վախի իտիմ, լաքին ֆագիր օլտուղումտան իշլմէյի
էօյրէնտիմ: Պէն էյի իշ իշէրիմ, ատէմէյր պանա էմ-
նիյէթ էտէրէք, չօգ ատէմէյր պէնի չալըրըրլար, ամմա
պէնի էլտէ էթտիքլէրինտէ վազըմը տախի գապուլ էթ-
մէլի տիրէր: Վազ էթմէմի իօթէմէվէր իսէ օրատա իշ-
լմէմ տախի. պէօյէծէ Ռապպա խըտմէթ էտէր կիպի
էվի սիլէրիմ վէ էվտէ օլան ճիւմէ ատէմէյրէ վազ է-
տէրիմ: Պէն քիմին իմ, պէն Յիսուսա ախ իմ վէ հէր
շէյ իշիւն Ալլահա թէվէքթիւլ էտէրիմ: Իշիմ պիթտի-
յինտէ Փէտէրէ սէօյէտիմ, էն էյի իշ թային էտիլէն
մահալ օրասըտըր, իշ իշիւն պիր շէյ թէէտիյէ էթմէք
եա պէքլմէք իճապ էթմէզ, սէնի տօղուտան կէն-
տէրիր:»

«Թամիլեանըգտա գա՞չ տանէսինիզ:»

«Տէօրթ. Փէտէր, Օղուլ, Ռուհ իւլ Գուտս վէ պէն,
Պիր վագթ իւչ եխուզ թալէր արթըրաըմ վէ պիր չափ-
ըն անը անկայարագ՝ կէլփա պէնիմ իլէ էվլէնմէք իս-
թէտի: Չօգ ահմագ օլտում վէ րիզամը վէրտիմ: իւչ
հաֆթա զարֆընտա իւչ եխուզ թալէրի պէնտէն ալլպ՝
գաչտը: Ամմա պու գատար իլէ փէք ունուզ պիր եօլտա
քէնտիսինտէն գուրթուլտում:»

«Այնի պօյունտուրագ ալթընա կիրմէյինիզ» էմրինէ
մուխալիֆ իշլէտիմ: Քրիստոս տէր «Պէնիմ պօյունտու-
րուղումը ալթնըզ» լաքին ոլ պիր թարաֆընա նէյթանը
գօյամազսըն, իքիսի պիրլիքտէ ասլա չէքմէվլէր: Օլ
միւնասէպէթլէ նէյթան պէնի թամմ նէհէննէմ թրէնինէ
կիրափիրիպ՝ կիւմէյէ պաշտաը, լաքին պէն իլք սթա-
սիօնտա տրշարը չըգտըմ:»

«Պէն ասլա մէքթէպէ կիրմէմիշ իմ. լաքին էվի
օլտուղում վագթր պէնիմ չախսի մէքթէպիմ տէյու
ատտ էտէրիմ: Անձագ իւչ հաֆթա կիթտիմ լաքին
պանա իւչ եխուզ թալէրէ մալ օլտու:

«Զէվլճիմ կիտէր իքէն պանա սիւ'ալ էյլէտի քի՝
պէն կիթտիյիմտէ սէն նէ՞ եափաճագսըն»:

«Իշիմէ տէվամ էտէճէյիմ: սէնի կէօրմէզտէն էվլվէլ
նասըլ էտիյօր իտիմ իսէ թամմ էօյլէ: Պէն իթիմատ
էտէճէյիմ: ամմա պիր պադգալա տէյիլ»:

«Օլ կիւնտէն պէրու քէնտինի կէօրմէտիմ. պէլքի
Ալլահ անը խէլաս էտէճէք տիր, պէն ֆարզըմը ինրա
իէ անա վազ էյլէտիմ: Օ եէնիտէն տօղմատըգնա եխւ-
գինիւ պիր տահա կէօրմէք իսթէմէմ: Շիմտի գօնալա-
րը ֆիրար էթմիշ ախէր գատընլարա վազ էտիպ՝ անլէ-
րէ եարտըմ էտէպիլիրիմ, ոլ գարարընը էօյրէնտիմ»:

«Սիլմէյի թէրքէ քիթապլար թէրթիպ էթմէյէլիմ
տէյու տիւշիւնտիւմ: Պիր կիւն իշ սահիպի պանա՝ «էյէր
պունտան էյի եափամազ իսէն քէնտինի տէնիզէ աթսան
տահա էյի էտէրսին» տէտի: Պէն իսէ «խա'յր էօյլէ էթ-
մէմ, քէնտի քէնտիմի ասարըմ — Քրիստոսըն իւլէրի-
նէ» տէտիմ: Օրատան խըտմէթ էթմէք իշիւն պիր րէիս ի
րուհանինին ֆամիլեասընա կիթտիմ. պիլա շիւպհէ օրա-
տա պիր աղ թէճրիպէ օլընտըմ: Վայ պիրատէր, անլէր
մէյխօրլարը իսլահ էթմէք հագգընտա գօնուշույօրլար.

պանա կէլիր քի Քրիսթիանլարը իսլահ էթմէյէ ճէհտ էթսէլէր տահա էյի էտէրլէր։ Փէք չօդ մավի քիւֆիւ Քրիսթիանլար վար տըրլար, պէն անլէրէ Անզարլզ Քրիսթիանլարը տէրիմ։ Անլէր մէզար թաշնըն եանընտա օթուրուակ աղայարագ Փիղան էտէրլէր, լաքին Քրիստոսըն գըյամը հայաթընա ասլա չըգմազլար։ Պիզ պիր էօլիւյէ տէյիլ իլլա տիրի օլան պիր խէլասքեարա իսպատէթ էտէրլիզ, ենէ տէ փէք չօդ ատէմէլէր խաշնն եանընտա տուրուակ կիւնահարընըն աֆի օլունմասը իլէ իքթիփա էտէրլէր։ հալ պու հալ օլան խէլասքեար իլէ ալագա էօմրիւ իշիւն ճէհտ էթմէլի տիրլէր»։

«Պու չօպան անլէրէ պէնզէր իտի։ Անը նուրա չըգարմագ իւզրէ Փէտէր պէնի իսթիմալ էյլէտի։ Պիր կիւն օ պանա՝ Սօփի, սէնին տուա թէճէմիւլէրինտէ խպրազ էյլէտիյին գուվլէթի պէն վազլարըմտա նասը՛ պուլապիլիրիմ, տէտի։ Պէն իսէ անա տէտիմ քի, օ փէք գոլայ տըր, վազընը էթմէզաէն պիր հափթա էվլվէլ անը ինրա էտէրսին։ Տէմէք իսթէրիմ քի վազընը պիր հափթա եաշատըգտան սօնկրա՝ էնկինտէն աթէշ էյլէ մութլագա պիր տէմ գուրուլամագ տըր։ Վազընը ելու քսէքտէն աթէշ էթալիյին իշիւն ինսանլարտան եօգարըտա տիվարա եափըշըյօր։

«Սօփի, պէն տաիմա տօլու սըն, հալ պու քի պէն գըթլըգտա իմ», տէտի։ Օ սէնին գապահաթըն տըր, սօփրայա կիթ, օրատա չօդ վար տըր վէ եյլիպ տօյ»։

«Սօփի, սէնտէ օլան սապր ու թէվազույա չօդ հասրէթ չէքէրիմ, հալ պու քի պէնիմ սասպէլէրիմ թէզիյէ թահրիք օլունըպ՝ սապըրըլզ օլույօրըմ»։ «Պէնտէն էօտիւնն ալամազըն, պէնտէն արթմայօր, նէ տէ էնզախանէլէրտէ պուլապիլիրսին, ամմա ինձիլի տօղրու օգուր իսէն էլտէ էտէպիլիրսին», «Սօփի, նէ տէմէք

իսթէյօրսըն, պէն ինձիլի տօղրու օգուրում, հէմ եռւ նանինձէյի հէմ ինկիլիգնէյի տօղրու օգուրըմ»։

«Խայր պիրատէր, սէն տօդրու օգումայօրըն, Պօղոս պիրատէր մէշագգաթլարա ճէլալ՝ տէյօր, պագ ճէլալ՝ ալ մէլալ, թէլէֆփիւզ օլունմասը ճէլալ՝ վէ տէյիլ մէլալ, կաքին եէնիտէն պիր թէճրիպէ կէլտիւյնտէ մէյուս օլուրսըն։ Եյէր սապր իսթէր իսէն՝ անը մէշագգաթատ օլան ճէլալտա պուլամաքըն։ Թէքրար Պօղոս տէյօր, «Սապր թէճրիպէ վէ թէճրիպէտէն տախի իւմիւտ հասրը օլուր, իւմիւտ իսէ ութանտըրմազ»։ Պագ տահա էյի պիր հալ իշիւն հանկը նէրտիպանտան չըգմագ կէրէք տիր, վէ իլք պասսամագ Աղլալ եէրինտէ ճէշրալ տէյիլ տէյօր։ Թէվազու մէսէլէսինէ կէլինտիքտէ, Պետրոս տէյօր, «Թէվազու գուշանընըզ»։ Պունըն իշիւն հիշ պիր էլպիսէ մաղազասընա կիթմէք լազըմ տէյիլ տիր, անլէրտէ պուլունմազ։ Վէ հասէտ իլէ պանա պագաճագ եէրտէ կիտիպ Փէտէրտէն սէնին իշիւն պիր գաթ թէվազու էլպիսէսինի թալէպ էյլէ։ Օ սանա վէրէճէք տիր։ Օ տէմէրէ շիւպնէ իլէ պագան տէյիլ տիր։

«Սօփի, պէն փէք սատէ կիյինիյօրըմ, սէն իսէ պիր սիւփիւրկէճի գարըյա լազըմ օլանտան տահա փարլագ կիյիօրսըն, պունու նասըլ եափապիլիյօրսըն»։

«Պէն էլպիսէմ իշիւն փարա վէրմէմ, Պէն գարըլարա խըզմէթ էտէրիմ անլէր տէ պանա քէնտի էլպիսէլէրինտէն վէրիրէր։ Նիշիւն կիւզէլ կէօրիւնմէլի տէյիլ իտիմ։ Պէն պիր Փատիշան էլլատը իմ, վէ Սլլահ փաչալը տէյիլ տիր։ Օ տայանըգլը էլպիսէ վատ էտէր։ Պիր շէյէ ինթիյաճըմ օլտըլընտա կիտիպ Փէտէրէ փիլան շէյէ ինթիյաճըմ վար տէրիմ, վէ Եյէր պէնիմ իշիւն փատէլի իսէ տաիմա ալըրըմ։ Պազէն Փէտէր՝ Սօփի «Օ սէնին իշիւն էյի տէյիլ տիր» տէր։ Զօնուգլարըն աղաւըլը հէր շէյի անլէրէ վէրմէք օլմազ»։

«Պիր տէֆա շէհրէ իլք տէֆա կիթմիշ պիր քէօյլիւ հագգընտա իշիթտիմ։ Պիր լօգանթայա կիտիպ՝ փիյաթը հէր նէ տէ օլսա էն ալա շէյի եէմէյէ գարար էյլէտի։ Գարշըքի սօֆրատա պիր ատէմին քէնտի թապաղը իւզէրինէ պիր ազ խարտալ գոյարդընը կէօրիւպ՝ ոլ գատար ազ գօարդը իշին փէք փահալը վէ ալտ տըր տէյու տիւշիւնտիւ, վէ հէր նէ գատար փահալը տա օլսա անտէն եէմէյի գարար էյլէտի։ Խըտմէթձիյի չաղըրըպ անտէն քէնտիսինէ պիր թալէրիք կէթիրմէսինի էմր էյլէտի։ Պիր պէօյլիւք թապագ տօլուսու կէթիրիլտի։ Մէրգում քէօյլիւ պէօյլիւք պիր գաշըդը տօլտուրուպ աղղընա գօտու, լաքին աղղը եանըպ տըշարը չըգարմաղա մէճապուր օլտու, վէ պիր տահա անտէն եէմէտի։

«Զօգ տէֆա պիդ էօյլէ շէյլէր թալէպ էտէրիդ քի էյէր Փէտէր անլէրի պիզէ վէրէճէք օլսա, պիզի եագածագ վէ անտէն գուրթուլմանըն եօլունու արայածաղըզ»։

«Պիզ չօգ տէֆա ահմագնասընա տուալար էտէրիդ։ Օն իքի սէնէ միւթէմատիյէն, «Էյ Փէտէր, պէնի պիր էճնէպի տիյար միսիօնէրի հալինտէ թային էյլէ պէն օրալարա կիտիպ վաղ էթմէք իսթէրիմ» տէյու տուա էյլէտիմ։

«Պիր կիւն պէօյլէ տուա էտէր իքէն Փէտէր պանա, ԱՍօֆի, տուր պագալըմ սէն նէրէտէ տօղմուշ սըն» տէտի։

Պէն «Ալմանիատա, Փէտէր» տէտիմ։

«Շիմտի նէրէտէ սին»։

«Ամէրիգատա»։

«Շիմտի, էօյլէ իսէ էճնէպի միսիօնէր հալինտէ տէյլ միսին»։

Պունու անկլատըդմտա՝ Փէտէր թէքրար տէվամ էյլէտի։

«Օտայըն իւսթ թարաֆընտա սաքին օլան քէմմ տիր»։

«Պիր Սվէճ տիր»։

«Անլէրտէն եօգարըտա»։

«Սվիչէրալը»։

«Եվլէթ, արգատաքի էվտէ իթալիալլար վար։ Կագընտա օլան մահալտէ Զինլիէր վար տըր։ Սէն պու ատէմէրէ պէնիմ Օզում հագգընտա պիր շէյ պիլէ տէմէտին։ Պունլար սանա պու գատար եագըն օլտուգլարը հալտէ սէն անլէրին ճանը հագգընտա քէնտիլէր իէ գօնուշմատըն իսէ, սէնի պինլէրճէ միլ ուզագտա օլան էճնէպի վէ թափէլէրէ մի կէնտէրէճէյիմ զանն էտիյօրըն»։

«Տէրհալ պու մինվալ իւզրէ իշէմէյէ կիթտիմ։ վէ պուլտըմ քի ատէմ եագընընտա օլան իշի իճրա էտէր իսէ, քէնտինէ զիյատէսի վէրիլէճէք տիր։ Պիր ազ պէչ արթըրըմ։ վէ անլատըմ քի անճագ պիր գաչ թալէր իլէ ձափոնիատա պիր չօճուղըն մէքթէպիյէսի վէրիլէպիլիր։ Պիր չօճուղը պու մէնվալ իւզրէ օգութարըմ վէ շիմտի քէնտի միլլէթի արասընտա պիր միսիօնար հալինտէ իշէմէքտէ տիր։

«Պիր կիւն ձէնուպտա օլան բէնքի էհալի հագգընտա իշիթտիմ։ Փէտէր պանա «Սօֆի պու մագսէտ իշիւն վէրէպիլիրսին» տէտի։ պէն իսէ փէք կիւն իլէ եարըմ թալէր թագտիմ էտէպիլտիմ։ Տէրունիմ միւզթարիպ օլմաղա պաշլատը։ Փէտէր պանա «ԱՍօֆի, սէնտէ օլանըն ճիւմլէսինի սանա պէն վէրտիմ, սէն անըն պիր գըսմընը իսատէ էթմէք իսթէմէյօրմըսըն» տէմէքտէ տէվամ էթտի։ Կիթտիքէ զիյատէ սրգըլարըմ։ Թաքի կիտիպ պատուելիյէ, ձէնուպտա թալիմ էթմէք իսթէյէն պիր գատընա լաղըմ օլանը վէրտիմ։ Պէօյլէճէ շիմտի ձէ-

նուպտա պէնիմ եէրիմտէ պիր գատըն թալիմ էթմէքտէ
տիր: Պէյլէճէ, պէն հէմ ծափոնիատա օլտում, հէմ
աշաղըտա ձէնուպտա վէ հէմ տէ պուրատա, Նիւեօրք-
տա, իւչ ատէմ իմիշիմ կիպի իւչ եէրտէ վազ էսլյօ-
րմ: Պիրատէր, սանա տէրիմ քի Յիսուս իշխն իշէմէք
հագիդաթէն չօգ խօշ աըր»:

Սօփի պու շէլէրի սէոլէր իքին պէն քէնտիմի
քիւչիւք կէօրտիւմ, անըն սիմարնա պագտըղըմտա
շիրքնլիյի կէօլէրիմէ կէօրիւնմէյիպ անը անճագ
Մէլիյին քէրիմէսի հալինտէ միւշահատէ ելէտիմ: Իշթէ
պիր գատըն քի ինէյօր. Քրիստոս իշխն շէնտէթ էտի-
յօր, ազ գաղանիյօր խէտէ՝ քէնտինի ինքեար էտէ-
րէք միսիօնար թալիմ էթարմէքտէն վէ ձէնուպա խօ-
ճա կէօնտէրմէքտէ տիր: Պու չօգլարըմը իշխն անճագ
պիր թազիր օլմալը տըր:

«Նասը՝ կէշինիյօրսըն քի եինէ պու գատար տա
արթըրըպ վէրէպիկիօրսըն», տէտիմ:

«Փէք սատէ հաշարըմ, ելպիսէմ իշխն պիր շէյ վէր-
մէյ, Սապահ թաամըմ պիր գատէն գահվէ իլէ պիր
քեանքէ օլուպ, տիկէր թաամլարըմ իսէ իշէտիյիմ եէր-
լէրտէ էտէրիմ: Անճագ պիր քիւչիւճէք օտամ վար
տըր, վէ պու զէմինտէ անճագ պու գատարընը իսթէ-
րիմ, լաքին համտ օլուն Սլլահա քի սէմալաթտա
մէսքէնլէրիմ վար տըր: Պէնիմ պէյլէճէ պիրատէրիմ
անը պէնիմ իշխն հազըրլայօր, Օթէքրար կէլիպ պէնի
օրայա կէօթիւրէճէք տիր, էօյէ վատ եյէտի: Վէ շա-
յէտ Օ կէլմէզտէն պէն էօլիւր իսէմ, Օ պէնիմ իշխն
պիր օտատան՝ գօնադա կէշմէք օլաճագ տըր. պունըն
իշխն տախի նէ ինար վէ նէ տէ բէհին վէրմէք ինապ
էտէր: Պուրատա հէր նէ իհթիյաճըմ օլսա Փէտէր անը
պանա կէօնտէրիր: Պէն քէնտինէ իթիմատ էտէպիլիրիմ:

Իքի սէրչէ պիր ագչէյէ սաթըլմանզ մը: Գուշ ասլա քի-
լիսայա կիթմէզ, եինէ տէ Քիթապ տէյօր քի «Փէտէրին
խապէրի օլմատըգնա օ եէրէ տիւշմէզ», պէն անտէն
զիյատէ գըյմէթլիյիմ, զիրա քէնտինին էվլատը իմ: Օ
պիզի նասըն գայըրըր իտիյինի պիզ ունուտուրը, լա-
քին օ պիզի ասլա ունութմազ: Տահա պիր իքի կիւն
էվլէլ պէն օլ խուտուսա էյի պիր տէրս էօյրէնտիմ:

«Պէն հէր սապահ Ք. Մուգատտէսի էնսիրիրիմ: Օ
պէնիմ իշխն Փէտէրտէն կէլէն պիր մուհապէթնամէ
տիր: Օ պազէն մէքթուպընտա պէնի թազիր էտէր ի-
սէտէ՝ պէնիմ թէտիպ վէ իսլահըմ իշխն տըր, վէ պա-
զէն անա միւհթաճ օլույօրըզ: Օլ սապահ աշտըղմոտա
ռէյ սէմավաթտա օլսա Փէտէրիմիզ» տուասընը աչտըմ,
վէ տէտիմ, «Փէտէր, պէն պունու էղպէր պիլիրիմ,
պանա թազէ պիր շէյ վէր:» Վէ պաշգա պիր շէյ օգու-
տում: Օլ սապահ՝ գահվէ վէ քեանքէ սաթուն ալաճագ
փարամ եօգ իտի. լաքին թէլաշ էթմէտիմ: Գահվէ ալ-
թըմը իշէյէճէյիմ եէրտէ եէյէճէյիմ տէյու տիւշիւնէրէք
իշ մահալնա կիթտիյիմտէ անէր սապահ թաամընը
պիթիրմիշ իտիլէր: Զիյանը եօգ էօյլէն թաամընտա իքի-
սինի պիր էտէրիմ տէտիմ:

«Էօյլէն թաամընտան էվլէլ էվլին հանըմը արշարըյա
կիթտի վէ էօյլէն թաամընը վէրմէյի ունութտու. պէօյ-
լէճէ էօյլէն թաամընը տա էտէմէտիմ: Իշիմի թէզ պի-
թիրիպ՝ օլ գատար աճըգտըմ քի էվլէ կիտիպ՝ աղլամա-
զա վէ «Փէտէր, սէնի ասլա պրագմամ», տէրսին վէ
պէն իսէ պիւթիւն կիւն պիր շէյ եէմէյէրէք իշէտիմ.
պու նամըլ օլուր» տէյէրէք իշթիքեատա պուլունտում:
Թա ճանըմտա պէրրագնա սէօյլէճէրէք՝ Փէտէր պանա
«Սօփի, պագ պագ պու սապահլայըն քիթապընտան
օգուտուն վէ իշխնտէ «եէվմի էքմէյիմիզի պու կիւն

պիզէ վէր իպարէսի պուլունան տուայա կէլտիյինտէ անը օգումայը՝ պանա պու կիւն թազէ պիր չէյ վէր՝ տէտին վէ միւթէշէքփիր օլմատըն»։ Անխտէ նէրէտէ կիւնան էթաբիյիմի անկլատըմ վէ տիզ իւզէրինէ կէլէրէք «Փէտէր», պանա աֆվ էլլէ, պու կիւն եէվմի էքմէյիմի պանա վէր, զիրա սէնին էվլատըն աճ տըր» տէտիմ։

«Տիզ իւզէրինտէն գալդար իքէն օտամըն գափուսը չալնար, գափույու աչտըղըմտա էվիմին սահիպի գատըն էլլնտէ պիր գատէն գահզէ վէ պիր ազ տա պիսիր օլմագ տուրույոր իտի։ Մէրգումէ պանա, «Սօֆի չօգ եօրդուն օլտուղունտան պէլքի ագչամ թամը էտէմիւ յէնէքսին տիւշինէրէք պունու կէթիրտիմ» տէտի։ Օլ զէման Փէտէրէ համտ էտէրէք թէրէնիւմ էթմէյէ պաշլատըմ։

«Պիրատէր, սանա տէրիմ քի հէր կիւն տօղրուտան պիզէ վէրիէն պէրէքէթէրի չօգ տէֆա ունուտըյօրըզ, Փէք չօգ ատէմէր եէվմիյէ ալտըգլարը եիւզէրձէ նիմէթ իշիւն Ալլահա մէմնունիյէթ սունագ գատար նէզաքէթի տէյիլ տիրլէր։ Եվ խաթունընըն զէվժի սէսիմի իշիտէրէք եօգարը կէլտի։ Օ պիր տինսիզ իտի, լաքին տուամըն ճէվապընը քէնտինէ նազլ էթաբիյիմտէ, չօգ միւթէսսիր օլտու։

«Խաթուն պիր Գաթօլիք օլուպ՝ պիր կիւն պանա «Սօֆի, սէն տաիմա Յիսուսա համտ էտէրսին, Յիսուս հագգընտա սէօյէրսին, նիշիւն պազէն Միւպարիք պաժիրէ հագգընտա սէօյէմէզսին, պէն անա տուա էտէրիմ վէ սէմատա անը կէօրէճէյիմի մէմուլ էտէրիմ։» Պէն իտէ անա էյէր Յիսուսըն վալիտէսինի կէօրմէք մէմուլնտէ իտէ, իլք տէֆա օլուլ իլէ ալագասը օլմասը իճագ էտէր, եօգ իտէ սէմավաթա ասլա կիթմէյէճէյինի սէօյէտիմ։

«Մէրգումէ ափէք ալա, տէյիլ մի քի անախթար-լար Պետրոսըն եէտինտէ տիր» տէտի։ Անա ճէվապէն՝ անախթար քիմտէ օլուր իսէ օլուն, պէնիմ իշիւն անըն էնէմմիյէթի եօգ տըր, Յիսուս տէյօր «գափու պէն իմ, հէր քիմ պէնիմ վասըթամ իլէ կիրէր իսէ խէլաս օլա-ճագ տըր», վէ մատէմ քի պէնիմ իշիւն աչըգ գափու վար տըր, անախթարըն քիմտէ օլտուղընա էնէմմիյէթ վէրմէմ տէտիմ։

«Անճագ Յիսուսա մալիք օլմագ վէ Անըն իշիւն եա-շամագ փէք գըյմէթի տիր։ Լաքին պիրատէր, շիմտի պէն կիթմէլիյիմ, վէ Փէտէր միւսաատէ էթաբիյինտէ թէքրար կէլիրիմ»։

Սօֆի գափույա կիթտի վէ անա «Սէլամէթէլէ» տէ-յիպ օտամա կէրի կէլտիմ։ վէ տինկլէտիյիմ վազ իշիւն Ալլահա համտ էլլէտիմ։ Յիսուս Քրիստոստա սէմավի մահալէր օթուրմագտա իտիմ։ Պու սատէ սիլիճի գարը իշիւն պիր սէմա քիւրրէի հավասը պիզի գափլայըպ՝ պէնի Փէտէրիմ օլան Ալլահ իլէ զիյատէ սըզը ալագայա թէրֆի էթմէքտէ իտի։ Մէրգումէտէն էօլրէնտիյիմ Քրիստոսա իթիմատ վէ ալագա տէրսէրի, Ալթուն Շէհրէ վէ մէլիյէ կիթմէքտէ պանա եարտըմ օլմուշ տըրլար։ Սօֆինին իքինճի պիր վազընը տինկլէմէք Փուրսաթընա իշիյագլէ միւնթազըր պուլունույօրըմ։

ՍՕՖԻՆԻՆ ԻՔԻՆՅԻ ՎԱԶԸ

Օն պէշ սէնէ էվլվէլ «Սօֆինին վազը» հագգընտա եաղտըըմտա անըն պու գատար թէտավիւլի. վէ եախօտ էթափի ազիմ խըտմէթ հագգընտա փէք աղ ափւ շիւնտիւմ: Ա. Կոռնթ. 1.27նին—եանի «Ալլահ հիքմէթ սահիպէրինի խէճիլ էթմէք իշխն՝ տիւնեանըն սէփին շէյլէրինի ինթիխապ էթափի. վէ Ալլահ գուվէթլի շէյլէրի խէճիլ էթմէք իշխն տիւնեանըն զափի շէյլէրինի ինթիխապ էյլէտի»: Քէլամընըն պիր ախէր շէհատէթի վէ իսպաթը օլու:

Մէրգումէ վասըթասըլէ չօդլար խէլաս պուլտուլար, պունլար մէյանէսինտէ պիր ինկիլիզ ասըլզատէ տախի պուլունուպ՝ շիմտի քէնտի պիւթիւն վագթ վէ նագտընը րուհանի իշէ վագթ էյլէմիշ վէ պու սիւփիւրկէնի գարընըն նագլիյէթինի Միւթթէչիս Տէվլէթին հէր թարաֆընա շայ էթմիշ տիր:

Զօդ միւմինէր անտէ մոււավէնէթ պուլուպ՝ Քրիստուըն խաթըը իշխն նէֆսինքեար պիր էօմր եաշամաղա իրշատ օլունմուշ տըրլար:

Էճնէպի տիյարլարտա եիւզէրծէ եէրլի վակիպէր գայըրան Պէտէլ կիրուհը պու նագլիյէթտէ մէվճուտ էֆքեարըն պիր նէթիճէսի տիր: Սօֆինին իքինճի վազընը պիր իշթիյագ վէ մէնֆա՛աթլէ տինկլէյիպ՝ անը Ալլահըն էլինտէ պիր պէրէքէթ վասըթասը օլուն տուաւըլէ, գարիյունա թագափիմ էտէրիմ:

Կէչմիշ սէնէլէր անըն իւզէրինտէ փէք աղ թէպտիւաթ իճրա էթմիշ իտիլէր, էվլվէլքի մէսուտ սիմա վէ այնի նէվ աթվար քէնտինտէ հալա մէվճուտ իտիլէր:

Մէրգումէյէ, «Սօֆի, սէնի պու տէփա զիյատէ գալի իւլ պիւնեէ կէօրիւյօրմ» տէտիմ:

39403 · 67
մուհապէթ, անիշիւն օլմալը տէյիլ իմ: Յիսուսըն տինի զէպուն տին տէյիլ տիր, Սապահայըն գահմէթ ալթըմ՝ մուհապէթ, էօյլէյին թամըմ՝ մէսէրէթ վէ ագշամ թամըմ՝ սէլամէթ տիր:

Կէչչն սէնէ էթ իշխն պիր մէթալիկ պիլէ սարփ էթմէտիմ, վէ սէնէ նիհայէթինտէ արթըրալղըմ ագչէ իլէ Աֆրիգատա պիր միսիօնէր պէսլէտիմ», տէտի:

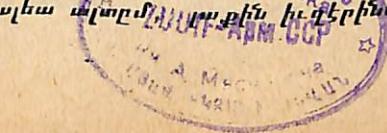
«Էվլվէլքի գատար գուվէթլի իլէ իշէյէ պիլիյօրմը սըն»:

«Եվլվէթ, էվլվէթ: Պիլիրսին քի պէն սիլմէյէ վէ վաղ էթմէյէ տավէթ օլունտում: Տօղուշտա պիր վակիզ իտիմ, լաքին ֆաքիր օլտուղումտան իշ իշէմէյի էօյրէնտիմ: Պազը ատէմէր վար քի՝ իշէրինտէն մատա հէր խուսուստա թախսիս օլունմուշ տըրլար, անլէր իշէմէք իսթէմէզլէր, լաքին պէն էօմրիւմտէ եօրուլան Յիսուսը կէօսթէրմէք իսթէրիմ:

«Օ իշէմէքտէն գորգմազ իտի: Անըն էլլէրի սէրթ իտիլէր, վէ վիյանօ իւզէրինտէ (եըյգատըղըմ թախթաւարա վիյանօ տէրիմ) էլլէրիմ սէրթլէշտիյինտէ իշթէ Յիսուսըն էլլէրինէ պէնդէտի, տէրիմ:

«Պիրատէր, էլպիսէլէրի եըյգամազ վաքլըգ տըր, վէ րուհանի էօմրտէ ատէմ նէ գատար զիյատէ վաք օլուր իսէ, ոլ գատար զիյատէ գուվէթլի օլուր:

«Էվլվէթ, ոլ գատար չօդ իշէտիմ քի, Շէյթան պանա պիր սըրթ աղըըսը վէրտի, Օ ատէմի եա սըրթնտան եա պաշընտան եա տա պաշգա պիր ևէրինտէն թութար, Պիլիրսին քի Օ Յանը բարձրնտան պաշընա գատար չըպանլար իլէ վուշտաւը Պիլիրսին պիր սալւանան սանտալեա ալտըմ Ա. Խաչիկին իւթէրինտէ օթուր-

մաղա վագթըմ օլմատը: Փէտէր պանա «Սօֆի, անը գոմշուտա օլան իխթիյար ատէմէ վէր, սէն պանա՛ տայնապիհրսին, սէնին սալլանան սանտալեան (rocking-chair) պէն իմ,» տէտի:

«Եվինտէ չամաշըր էթտիյիմ պիր խաթուն պիր կիւն պանա «Սօֆի, սէմալվաթտա տախի պէնիմ իչիւն չամաշըրճըրդ էտէ՛ր միսին,» տէտի:

«Պէն անա ճէվապէն, օրայա կիթմէզտէն երյգանմալըրն, տէտիմ: Օ տախմա գուսուր պուլմագտան խօշլանըր իտի, պէն անա «Միսիս Աճէլէճի» թէսմիյէ էտէրիմ, պու նէվտէն էփէյի չօգ ատէմէր վար տըր:

«Տահիմա, «Սօֆի, աճէլէ էթ, աճէլէ» տէր:

«Պիրատէր, սանա տէլէճիմ մի, աճէլէճիկիք շէյթանըն թալիմաթըր տըր, Րապպըրըզընքի իսէ սէլամէթ վէ րահաթ տըր:

«Տօմալըլար եւտինճի պապտա եաշար իքէն «Աճէլէճի ծըմէնտըքէրի» իլէ սէյեանաթ էտէր իտիմ, լաքին օրատան եազընտա օլան թէջելիւր ճատտէսինէ կէօշտիւմ, վէ օրատա՛ հիւքմ օլմայան Թօմալըլար սէքիւինճի պապտան եօգարը չըգարըմ: Օրանըն պաշ միւնտինաթի թիսուս տըր, վէ օ եօլտա հիչ պիր չարփըշա գազասը վուգու պուլմազ:

«Պէնիմ խաթունըմ «Աճէլէճի շըմէնտիքէրինտէ» իտի, շէոյէքի երյգամագ իշէրի պիթմէտիքճէ տոււ էյլէմէյէ վագթը օլմազ իտի: Սապահլայըն Ալլահա չօգ էհէմմիյէթ վէրմէզ իտի, ագշամ օլտու մը, «Սօֆի, տուա էթսէն էյի օլուր» տէր իտի:

«Օ Ալլահըն կիճէտէ հըֆզ էթմէսինէ իհթիյան հիսս էտիյօր իտի. լաքին պիզ ատէմէրին չարփըշպարընա չօգ վագթը վէրմէլի տէյիլ իզ. խաթունում պէնիմ էթտիյիմ իշէրտէ գուսուր պուլմագ իսթէտիյինտէ «Իշէ

եա Ռապպ, պու գարը իշիւն սէն իշէմէքտէ սին: Տահիւ ալթը ֆըչը վար տըշարըյա չըգարմագ իչիւն, էյէր պանա «Աճէլէ էթ» տէր իսէ, սէն անա էհէմմիյէթ վէրմէ, տէրիմ:

Սապրլը օլտըլըմըն թարիգի իշթէ օ տըր: Սապրլնը դայպ էթտիյին կիպի, մէվգիինի դայպ էթմիշ օլուրպըն. մէվգի իսէ միլք տիր անը դայպ էթմէք իսթէմիյէճէքսին:

Եազ մէվսիմինտէ սէրին վէ գըշտա սըճագ հըֆզ էթմէսի իշիւն տէրունինտէ, էթրաֆընտա, թանթընտա վէ գէվգինտէ սէնի հէր թարաֆտան իհաթէ էթմէք իւզրէ Ալլահըն պուլընմասը վէք գըյմէթլի տիր:

Գըզմագ եախօտ վիշմէք իշիւն խուսուսի մագսէտ իլէ թէտարիք օլունան «Զատըր իճթիմացլարընա կիթմէյէ հիթիյան հիսս էթմէմ:

Պիր պիւթիւն Քրիստոս գապուլ էտէրիմ: Պէնիմ գուտսիյէթիմ Օ տըր:

Պազը ատէմէր օլ գատար պիւս պիւթիւն թագտիս օլունմըլ տըրլար քի, անլէր իլէ պէրապէր եաշամագ նախօշ տըր, Անլէր քիլիսա մէլէքլէրի վէ էվ շէյթանլարը տըրլար: Քիլիալլըլդ վէ Քրիստիյանլըլդ արասընտա ազիմ ֆարդ վար տըր: Պազըլար քիլիսատա պիր ազ թաթլը, էվտէ իսէ պիւսպիւթիւն աճը տըրլար: Էվ գափուսընտան իշէրիյէ կիրէն պիր մէզհէպ լազըմ տըր: Պէնիմ էվ գափումտա պէօյէ պիր մէզհէպ վար տըր:

Ճիւմէ Քրիստիյանլար թաթլը օլմալ տըրլար: անլէր մանփուզ, Քրիստոսուտա մահփուզ, պիր գավլ տըրլար. լաքին պազըլար օլ գատար աճը օլույօրլար, քի անլէր սիրքէ քիւփիւնէ տիւշմիւշէր՝ զանն էտէրսին:

Տողրու պիր էօմր եաշամանըն եօլունը հէր կիւն գաթլը նէֆս էթմէքտէ պուլմուշըմ: Հէր կիւն էօլմէլի

վէ քէնտի ճէնազէսինէ կիթմէլիսին։ Եվվէլա էնկին
նէֆսինէ էօլմէլիսին, սօնկրա գալգըպ էյի նէֆսինէ
էօլմէլիսին, վէ նէ գատար չափուգ պունու եափար
իսէն, ոլ գատար քեարլը չբգարսըն։

Պէս քէնտի ճէնազէմէ կիթտիմ, վէ տիրի օլարագ
կէրի կէլտիմ։ Տէղն օլունտում վէ կէրի չըդտըմ։ Շիմտի
եաշտըլըմ էօմր՝ գըյամէթ հայաթը տըր։

Աւելին պիրիսի պանա տէտի քի, «Ախրէթ եօգ տըր», պէս իսէ անա «փէք ալա, Յիսուսա խրտմէթ էտէր իսէն փէք պէրրագ պիր հազրը վար տըր» տէյու ձէվապ վէրտիմ:

Օպանասիւալ էյլէյիպ, «Համկըսընը թէրժիս էտէրսին, միւճրիմ պիր գալպ իլէ միլիօնէր ոլմագ մը, եօդ իսէ փաք պիր գամիր իլէ միլիօնսբզ ումագ մը» ական

Ճէվապ վէրիպ տէտիմ քի, պէն փէք պախնթիյար պիր էվլատըմ, չիւնքի փաք պիր զամիրիմ վէ միլիօնէր ու լան պիր փէտէրիմ վար արը: Պէօյէ օլմագլըլըմ սէնին միլիօնլարա սահիպ օլմանտան էյի տիր. փարանըն զահմէթ վէ գայզուսընտան ազատ օլուրսըն, վէ պիր չչյէ ինթիյաճն օլտըլընտա էտէճէյին անճագ, «Փէտէր, ֆիկան չէլլէրէ միւհթաճ ըմ, պանա վէր» տէմէք տիր վէ 0 վէրէճէք տիր:

Պաղէն քիսէմ պօշալըր. լաքին տաիմա տօլու պիր գալպիմ վէ զէնկին պիր Փէտէրիմ վար տրը:

Պազը ատէմէր էօլյէ չօճուգլարա պէսղէրէր քի,
տէյնէյի անլէր իւզէրինէ սալլատըլընտա աղլայարագ
գաչարլար : Պու թագըմտան Քրիսթիյանլարըն եօլու իւ-
զէրինէ պիր աղ միւչքիլաթ վէ զահմէթ կէլտիյինտէ,
տինէրինտէ կէվշէրէրէր : Սնլէր սաղանագ Քրիսթիյան-
լարը օլուպ՝ պուլութտաքի կիպի կէօզ եաշլարը կէօզ-
լէրինտէ հազըր օլուր :

Տաիմա պէնիմ իլէ զիյա փէրթէվլէրինին պուլունմա-
սընա ձէնտ էտէրիմ, վէ հյէր Յիսուս իշխն զիյա վէր-
մէք իսթէր իսէն սէնին իւղէրինէ քէնտի նուրունը գօյ-
մասրնա բազի օլմալըսպըն :

Պիլա շիւպէնէ չէրիր պէնի թէճրիպէյէ կէթիրիր: Օ՝
Պոր ո՞նամագ իշխն միւսաստէ ալապիտի, լաքին եէ-
հովա Յոռըն էթրաֆընա պիր սիյէն վազ էլլէտի, վէ-
շէրիրին եափապիլէճէյի շէյ իսէ օլ սիյէճին էթրաֆընասա
սէքէլէյիպ տօլաշմագ տըր: Օ Յոռա պիր շէյ եափումազ
իտի: Պու մինվալ իւզրէ օ պազէն Սօֆիյի թէճրիպէ
իտի: Պու մինվալ իւզրէ օ պազէն Սօֆիյի թէճրիպէ

Օ պազէն քէնտի զարդ-վիզիթինի եօգարը կէօնտէր-
մէյի սընար։ Պիրատէր պիկիրսին քի, մէյուսիյէր Շկյ-
ռանըն զարդ-վիզիթի տիբ, պէն իսէ անը գապուլ էթմէմ։

Պու կիւնլէրտէ Շէյթանը չէքէր իլէ էօյլէ գաղլա-
մըշ տըրլար քի, անը թանըմագ չօգ միւշքիլ տիր, լա-
քին օ խսէ, թամմ անլէրին էթրափընտա տօլալը:

Անըն վատլարը շիշիրիմիշ թէրէ եաղենա պէնզէր,
տըշարըսը եադ՝ իչ թարափը իսէ պօշ:

Պազէն պահա կէլիպ, «Սօֆի, սէն սէնի սա սըլ
հիսս էտիյօրսըն, նա՞մը սըլ սըն» տէր:

Պէտ անա ձէվալէն, «Սանա նէ՞ լազը», պէտո
Մատամ Հիսս իլէ հիչ պիր ալագամ եօդ տըր: Պէտ
Մատամ Իման իլէ եկրիւրիւմ» տէտիմ: Պու եօլ իլէ

գարթալ հայաթընը եաշարըմ, Ալլահ իւզէրիմտէ գա-
նատղար պաղլար, վէ պէն չէրիրտէն տահա եիւքսէք-
ւէրէ ուչարըմ, վէ տէվամի կիտէպիլմէք իչիւն Ալլահ
աէրունիմիդտէ չարխլար դօյաճագ աըր:

Իթէ պէնիմ պայսիլըլլըն պու աըր, հիչ պիր ատէմէ
աօգունուպ տա անէրի տէվիրմէզ, իլլա անէրի եիւք-
սէյէ գալարըրը:

Կէչէն կիւն պէն չամաշըր էտէր իքէն՝ Փէտէր պա-
նա, «Սօֆի շու այէթի գալպինէ ալ, պէն անը տէրու-
նինէ սէօյէյէճէյիմ, քի սօնկրա սէն տաիրի խարիճէ
սէօյէյէսին» տէտի: Կէօրիւյօրսըն քի տաիմա սէօյէյէ-
մէզիզ: Պազէն մումեալար կիպի օլմալըլըզ:

«Փէտէր, կիտէմէք պիր խըզմէթ եէրիմ եօգ աըր,
լաքին սէն պէնիմ նօմէրօմը պիլիրսին, պէնիմ իչիւն
եէրտէ իշ վար իսէ, պանա խապէր կէօնտէր», տէտի:

Էլէ կիթափիմտէ Պրուքինտէ օլան պիր խըզմէթ
իչիւն պանա կէմիշ տավէլթիյէի պուլտըմ:

Պէօլէճէ պէն պէնի պիրաղ տիւզէլթափմ: Պիրա-
տէր, սանա տէյէյիմ մի, Ալլահ չօգ էյի էլպիսէ հա-
զըրլար, պիր տէֆա անը սընա: Չօգ իգօնօմիլի օլուպ
ուզուն վագթ տա տայանըր: Շու իւզէրիմտէ օլան գրա-
վաթ կիճէ շափասը իտի: Ալլահ անը պանա էօյրէթ-
տի: Շիմտի պէն հէր կիւն կիւնաէիթ էլպիսէմի կիյօ-
րըմ, լաքին սէմայա կիթափիմտէ կիրակիլիթ էլպիսէմի
կիյէճէյիմ, վէ սէն պէնի օրատա պէլքի թանըյամա-
յաճագսըն:

Պրուքինէ եէթիշտիյիմիզտէ գուվզէի հափըզէմ
կէվշտի վէ կիտէճէյիմ սօգաղըն իսմինի ունութտում,
եօլըն օրթասընտա տուրուպ՝ «Փէտէր պիլիրսին քի պիւ-
թիւն կիւն չօգ իշէյիպ եօրուլտում, շիմտի իսէ սօգա-
ղըն իսմինի պուլմագ իչիւն էվէ կիտէմէմ, Սէն հէր

շէյի պիլիրսին, կիտէճէյիմ սօգաղըն իսմինի պանա
անկլաթմագ իսթէրմիսին», տէտիմ: Պէն սօգաղըն օր-
թասընտա տուրուր իքէն պիլա շիւպէէ Փէտէր պանա
կիւլտիւ, լաքին ազ սօնկրա պանա, «Զօնուղըմ կիտէ-
ճէյին մահալ Prospect Place տիր, թամմ պիր մահալէ
էօթէտէ տիր»,» տէտի: Պէն մէմնունիյէթիմի պէյան էյ-
լէյիպ կիթտիմ:

Էօյէ պիր Ալլահըմ վար աըր քի Անըն իլէ սօգագ-
տա գօնուշապիլիրսին, տուա մէճիսինէ կիթմէյէ պէք-
լէմէք ինապ էթմէզ:

Օ հէր կիւնիւն Ալլահը տըր, վէ տէյիլ եալընըզ
կիրակինին Ալլահը: Պէնիմ երկուշարթի Ալլահընա տա
իհթիյաճըմ վար, վէ Օ պիւթիւն հաֆթա պէնիմ իլէ օլա-
պիլիր:

Պիր իթալիալը պանա «Նիշիւն քիլիսա տիվարլարը-
նըզտա հիշ ալլահլարընըզ եօգ տըր» տէտիյինտէ, քէնտինէ-
«Գալպիմտէ Ալլահըմ վար աըր. վէ պու տիվար իւզէրին-
տէ ալլահլարը օլմագտան չօգ էյի տիր, տիվար իւզէ-
րինտէ օլան ալլահլարընըզ տուա իշիտէմէզլէր, պէնիմ
գալպիմտէ օլան Ալլահըմ տուա իշիտիր», տէյու ճէ-
վապ վէրտիմ:

Հէր ատէմին պիր Ալլահը վար աըր: Պազըլարըն
կիւզէլ էլպիսէճէրի, պազըլարըն միտէճէրի, վէ պազըլա-
րըն իսէ նէֆսէճէրի քէնտի իլահլարը օլուպ՝ անլէրէ ի-
պատէթ էտէրլէր: Պունլար իսէ Տիրի օլան Ալլահ տէյիլ
տիրլէր: Պէնիմ հայ օլան պիր Ալլահըմ օլուպ՝ պէնիմ
իլէ պէրապէր եաշար:

Պիրատէր, Բուհ իւլ Գուտաը ալմայան պիր ատէմ
կէզէն պիր լաշէ տէյիլ մի եա:

Պիր խըտմէթտէն սօնկրա պիր գատըն պէնի պէրա-
պէրինճէ կէօթիւրիւպ՝ «Սօֆի, էփէյի չօգ եօրուլմըշ

օլմալըսն, շու շէրապտան պիր աղ իչ, մէմլէքէթիմիզ-
տէ եափըլմըշ աըր» տէտի:

Պէն իսէ անա, «Խայր, պու մէմլէքէթտէ եափըլմըշ
օլան շէյթանլար՝ պաշգա եէրտէքիլէր գատար քէօթիւ
տիրլէր: Զօդ տիգգաթ էթմէլիիզ: Սէրխօշա պագմագ
իչիւն պիր փոլիս պէքլէր, հալ պու քի, քիլիսատան
չըգտըգտան սօնկրա Քրիսթիյանը պէքլէյէն ալթը ատէմ
վար աըր» տէտի:

Էվ սահիպիմ պանա, «Սօֆի տիւն ագչամ նէրէտէ
իտին, պալըդ ալընա մը կիթտին» տէտի:

Էվվէթ, ձէվահիր կէօլիւնէ կիթտիմ, (China Jowna
ձէվահիր կէօլիւ իսմինի վէրիրիմ): Օրատա գապա ճէ-
վահիրլէր փէք չօդ վար աըր, վէ սէն անլէրի ալըպ
Յիսուս իչիւն փէրտահայա պիլիրսին, օրասը պալըդ-
ճըլըգ իչիւն փէք միւնասիպ պիր մահալ աըր: Օրատա
եաըր կինէյէ գատար թէճէմմիւլէր իծրա օլունուր, պէօյ-
լէճէ կիւնտիւզիւն պէնիմ իչիւն, կինէլիյին իսէ Շապպ
իչիւն իշլէյէպիլիրիմ:

Պէշինճի ճատտէտէ՝ խանէսինտէ իշլէտիյիմ պիր
զէնկին գատըն էվլինտէն այրրլըր իքէն պանա պիր
թօրպա վէրիպ «Սօֆի պու՝ Կիրակի էօլէն թաամըն
իչիւն աըր, չէօլէքի անըն իչիւն ագչէ սարփ էթմէյէ
մէճպուր օլմազսըն», տէտի, թօրպայը ալտըմ, վէ իչիւն-
տէ անճագ իւչ փարչա էքմէք վար իտի, անլէր օլ գա-
րընըն եիւրէյի գատար սէրթ իտիլէր: Տիւնեանըն գալ-
պի տախի մէրգումէնինքի կիպի օլմասընը ասլա արդու
էթմէմ:

Տիւշիւնտիւմ քի օլ էքմէքլէրի նէյէճէք օլսամ
տիւլէրիմի գըրաճաղըմ վէ թէքրար թամիր էթտիրմէք
իչիւն իւչ թալէր վէրմէյէ մէճպուր օլաճաղըմ, օլ էք-

մէյի սօակ վէ պէշ սէնթ արթըրարագ անըն իլէ տէ Մի-
շըն մահալընա կիտէպիլտիմ:

Ենի պիր ագչամ թաամըմ օլմատըլընտա, Յիսուս-
տա զիյափէթ էտէպիլիրիմ: Օ էօյլէ պիր թա'ամ օտասը
աըր քի կիւնտիւզ վէ կէճէ աչըգ օլուր: Օ տալագտա
օլան պալ կիպի աըր:

Արապատա պիր զէնկին ատէմ վար իտի: Անա
պիր բիսալէ վէրտիմ: Պանա տէօնիւպ, «Պէնի թէպտիլ
էտէպիլէճէքսին տէյու՝ տիւշիւնիյօրմըսըն» տէտի:

Անա ճէվապէն, «Թէպտիլ օլտուղունտա՝ գօրգմա,
սիման պօզուլմազ» տէտիմ:

«Թուհափ, սէն տէ՝ տիւմ տիւզ պիր շէյսին»:

Աճայըզ նիչի՞ւն օլմալը տէյիլիմ, օլթուզ սէնէտէն
պէրու Յիսուս ճամ քեաղըտը իլէ պէնի տիւզէլթմէքտէ
տիր, արթըգ սօն գըսմընա եագլաշտը:»

Իշթէ, պիրատէր, թարիգ պու աըր, եօլտա կիտէր
իքէն պիլէ վազ էթմէլի: Օլթուզ սէնէտէն պէրու պէօյ-
լէ տէվամ էտէրիմ:

Միշընըն էթրափընտա պուլունան հէր գէրտ պէնի
թանըր: Պազըլար կէլիպ՝ ռկալիտէ, պիզէ պիր գատէն
գահէ վէրմէզմիսին» տէրլէր: Պէն անլէրէ, փէք էյի,
թէճէմմիւլէրէ՝ կէլինիզ: Կէլիրլէր, վէ սէքիլ ատէմէր
հէփսի տէ ույուղլարլար, լաքին «Սօֆի սէօյէմէյէ պաշ-
լատըլընտա պիզի ույանատըրըն» տէրլէր, վէ պէն այալա
գալգտըլըմտա պիրպիրլինէ տիւրթմէյէ պաշլարլար:
Ճիւմէսի տէ պէնի տինկէմէք իսթէրլէր, չիւնքի պի-
լիրլէր քի քէնտիւէրինի սէվէրիմ: Պէն հէր գէրտի սէ-
վէրիմ: հէփսիտէ սէվիմի օլազգլարընտան տէյիլ, կլա
Յիսուսըն անլէրի սէվտիյի իչիւն սէվէրիմ:

Մէյխանէլէրէ կիրիպ՝ ատէմլէրի թէճէմմիւյէ կէօ-
թիւրտիւմ: Պիրատէր, Քրիսթիյանլար վագլթտան կէրի

գալմըշ տըրլար : Ինթիպահ թէճմմիւլէրի միւտտէթինտէ թիւթէն լամպալար եանընտա օթուրըպ՝ մըրըլտանըրլար , մէյխանէճիւլէր իսէ պիւթիւն կիճէ օթուզ լամպա եագարլար վէ ասլա մըրըլտանմաղլար : Անլէրէ կէնճլէր փրկամքօ օլունտըդտա՝ կէնճլէր կիպի օլուրլար : Թէճէմիւլէրէ կէլսինլէր տէյու անլէրէ տէ սէօլլէրիմ : Պիր մէյխանէճի պանա «Սօֆի պէն թէճմմիւլէրէ կէլիրիմ , անճագ չու շարթ իլէ քի՝ պուզ մաքինամը պէրապէր կէթիրէյիմ» տէտի : Անս՝ «Քէք ալա , լաքին պիլմիշ օլ քի անը ճէքնէմէ պէրապէր կէօթիւրէմիյէճէքսին» տէտիմ , կվկէթ , հէր հանկը պիր ատէմէ Յիսուս հագունտա սէօլլէյափիլիրիմ : Վէ նիշիւն էթմէլի տէյիլիմ . Անըն էմրի «Ինճիլի ճիւմէ մախուգա վազ էտինիզ» տիր :

Պազըլար կէօյա պէնիմ պիր սիկարա մաղազասընըն գափուսընտա օլան օտունտան մամուլ պիր ատէմէ նասսինաթ վէրտիյիմի կէօրմիւլէր : Ինթիմալ տըր , լաքին պէնիմ խապէրիմ եօդ , կէօզէրիմ զաիփ տիր : Եինէ պէօյէ օլմագ Յիսուս հագունտա հիչ պիր քիմսէյէ սէօյէմէյէն օտուն Քրիստիյան օլմագտան էյի տիր : Շէրիրին ատէմլէրի հէր եէրտէ հէր ատէմէ սէօյէմէքտէն գորգմազլար . պէն նիշիւն գորգմալըըմ :

Թէճմմիւտէն էվէ տէօնէր իքէն , պիր սիկարասընը թիւթտիւրէն ատէմ կէլիպ «սէվկիւլիւմ , սէնին իլէ պիր ատէմին էվէ գատար պէրապէր կիթմէսինի իսթէրմիսին» , տէտի :

Խայր , Յիսուս Քրիստոս օլան ատէմ պէնիմ իլէ տիր : Միւնթաճ օլտուղըմ արգատաշ անճագ Օ տըր , տէտիմ :

Օ , «աֆվ էտէրսին , մէմուլ էթափիմ գարը սէն տէյիլսին» տէտի :

«Խայր , լաքին սէն թամմ պէնիմ զանն էթտիյիմ ատէմսին : Սէնին իսմին եանըմտաքի Քիթապտա եազըւլը տըր» :

«Պէնիմ իսմիմ եանընտա պիր քիթապտա՝ մը տըր : Նէ իմիշ» տէյէրէք գուվզէթլէ սիկարայը չէքտի» : «Պիրատէր , սիկարա հագգընտա օլան օլ սէօղիւ հիշ իշիթմիշ միսին ,

«Սիկարա , սիկարա
ին պէօյիւֆ , ժիւյիւֆ շէյքան»

Քիթապը Մուգատտէսիմի աչտըմ վէ իշթէ իսմին պուրատա եազըլը տըր : Իսմին «Կիւնահքեար» օլուպ՝ լայպ օլմուշ սըն , վէ էօյէ պիր եէրէ կիտէճէքսին քի , օրատա իսթէափին գատար թիւթիւն պուլաճագսըն , զիրա «Անլէրին ազապընըն տիւմանը իլ էլ էպէտ եօգարը չըգար» :

Հէրիփ պանա «Աֆվ էտէրսինիդ , հանըմ , աճէէ իշիմ վար , կիթմէլիյիմ» , տէտի :

Պէն անա , «Քեաշքի Բապպը արամագտա աճէէ էտէիտին» :

Պանա , «Փսալիսէթլէ ափվընըզը թալէպ էտէրիմ , հանըմ , իշթէ փագիրէրէ վէրիլմէք իւզրէ պիր թալէր վէրիրիմ» , տէյիպ շափգասընտա տօգունտը վէ պրագըպ կիթափի :

Օլ սապահ էվէ կիթտիյիմտէ սաաթ (Ա. Ֆ.) իւչ իտի : Պազը տօսթլար պանա «Սօֆի մումը իքի ունունտան եագըյօրսըն» տէրէր :

Էվկէթ էօյէ օլտուղունու պիլիյօրում , լաքին օլ մումըն պիր ունը էպէտիյէթ օլտուղու հալտէ , նէ զիյանը վար :

Օթուրտըմ , Յիսուս իլէ պիր գատէհ չայ իչտիմ :

Վէ Անըն իկէ գօնուշըր իքէն, ույումազլըլը ունութ-
տըմ: Ափանսըզ տէտիմ, Շապպըմ, զանն էտէրիմ եա-
թաղա կիտէնէք վագթըմ օլտու, սապահլայըն եէտի
տոլուսը եայգայաճագ իշլէրիմ վար տըր, կիձէնիզ
խայը օլա, տէմէլիյիմ: Սաաթա պագտըղըմտա ալթըյա
եագըն իտի, փէք ալա, Շապպըմ ասլա ույումազ,
իմտի նիշի՞ւն պազէն քէնտիսիյէլ ույանըգ գալմալը տէ-
յիլ իմ:

Անտէն Շապպըմա տէօնիւա՛ պէն շիմտի արթըգ
ույումայաճաղըմ, կիւն իչիւն պանա պիր շէյ վէր, տէ-
տիմ: Օլ զէման պանա «Գուվլէթին կիւնէրին դա-
տար օլսուն», » վէ «Մէնի թիւլէրիմ իլէ սէթը էտէճէ-
յիմ», » տէտի:

Պէտքէնէ հալիղուեա թէրէննիւմ էտէրէք իշխմէ
կիթափմ:

Պէս սալճնտա եէրի միլէր իքէն պիր շէյին տիւշ-
տիւյիւ իշխթալիմ վէ տէտիմ, Փէտէրիմ, պէնի չափու-
ծադ ոլ թիւյլէր իլէ սէթը ելլէ: Պիր փէրտէ տիւշիւ,
պանա տօգունմատը, լաքին պիր գապ զըրտը: Եվ իսա-
թունը պանա «Սօփի, գապըն ֆիյաթընը գաղանմագ
իշիւն իշ հագզընտա չօգ տուա էթմէլիսին, քեաշքի ոլ
գապըն փարասընը միսիօնէրլիք իշիւն սանա վէ-
րէ իտիմ» տէտի:

Օ տաիմա, զաթէն սարֆ էտիմիշ փարայը վէրմէք արգուսընտա օլուր իտի: Պէն հէր նէ գատար տա աղ օլսա, էվվէլա Յիսուս իշիւն վէրմէքտէնս մահցուզ օլուրում: Ի թի մէնթ վէ պիր տուա չօք իս կէտօնեւ:

Պիր ատէմ թանըըըմ քի Ա.Գրիգորյայ կիտիպ զաղ էթմէք իսթէյօր իտի, լաքին շիրքէթէր անը կէօնտէր-մէյօր իտիէր : Օ՛ Ռուհ իւլ Գուտս, վէ ճանլար իշխն աշգ իլէ տօլու իտի, անլէր իսէ՝ սէն իկարիաբն վէ

փարամըզ եօդաըը տէյիպ կէօնտէրմէտիէր, Շիրքէթէ-
րին իսթէմէտիյի պազը չէյլէրի Րապպ եափմագ իսթէր,
վէ Րապպ պանա «Սօֆի պէն սանա իշ վէրիրիմ վէ
պու ատէմի սէն կէօնտէր» տէտի:

Շիրքէթէրին կէնստէրէմէտլիյսր պէս ուշադիր թախթալար իլէ կէօնտէրէպիլտիմ. շիմտի օրատա իշլէյօր, չօգ ճանլարըն խէլասընա վասըթա օլույօր, վէ սէնէլէրաէն պէրու կիւզէլ պիր քիլիսասը վար ալը:

Պիր աղ էվլէլ Փէտէր պանա, «Օօփր, ա-լու ատէմ իլէ պիր տէ մուսիգայա ի՞թիյաճլարը վար տըր, վէ օլ ատէմին սէնին թախթալարնտան մատա արդա-սընտա տուրան պիր շիրքէթի եօգ տըր; Պէն սանա օ-թսւզ կիւնլիւք իշ վէրիրիմ, սէն տէ պիր մուսիգա սա-թուն ալբա կէսնտէր», տէտի:

Պիր մուսիգա ալըպ կէօնտէրտիմ, վէ հանկը զէսաս
պէն պուրատա պէնիմ փիանօմ (սէվտիյիմ թախթալար)
չւ զէրինտէ չալար իսէմ, անլէր տէ օրատա մուսիգա չա-
լըյօրլար՝ տէրիմ: Եօրուլտուլղումտա օլ անէնկի տինէ-
յիպ՝ տէրիմ քի, աճէպա օլ թաիֆէլէր նէ՞ գատար մէս-
լուր օլույօրլար:

ՖԻՅ. 30 ՓԱՐԱ

ՀՀ Ազգային գրադարան

NL0594681

